

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

22 noiembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal în componența:

președinte – Constantin Gurschi,

judecători – Andrei Harghel și Constantin Alerguș,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de inculpatul Secrieru Igor, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 mai 2013, în cauza penală privindu-l pe

Secrieru Igor Petru, născut la 17 august 1986, originar și domiciliat în r-nul Hîncești, s. Cărpineni.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 15.11.2011 – 11.10.2012;

Instanța de apel: 13.11.2012 – 15.05.2013;

Instanța de recurs: 17.09.2013 – 22.11.2013;

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința judecătoreiei Hîncești din 11 octombrie 2012, Secrieru I., a fost recunoscut vinovat și condamnat în temeiul art. 287 alin. (1) CP, la amendă în mărime de 500 (cinci sute) unități convenționale.

Măsura preventivă aplicată inculpatului - declarația de a nu părăsi localitatea - s-a menținut pînă sentința va deveni definitivă.

Prin aceeași sentință s-a dispus achitarea inculpaților Colța I.Gh., Colța I.I. și Secrieru Iu., în privința cărora recurs ordinar nu este declarat.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond, *în fapt*, a constatat că, inculpatul Secrieru I., în noaptea de 13.01.2010, aproximativ pe la orele 23.30, aflîndu-se în satul Cărpineni, r-nul Hîncești, în strada din preajma barului „Anișoara”, fiind în stare de ebrietate, încalcînd grosolan ordinea publică, fără nici

un motiv anume, intenționat i-a aplicat lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului cet. Arapan Al., cauzându-i vătămări corporale ușoare.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că, *în drept*, faptele inculpatului Secrieru I. întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) CP, huliganismul, adică *acțiuni intenționate care încalcă grosolan ordinea publică și exprimă o vădită lipsă de respect față de societate, acțiuni care prin conținutul lor se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită.*

Inculpații Colța I. Gh., Colța I. I. și Secrieru Iu. au fost învinuiți de faptul că dînșii, în noaptea de 13.01.2010, aproximativ pe la orele 23:30, împreună cu Secrieru I., aflându-se în satul Cărpineni, r-nul Hîncești, în strada din preajma barului „Anișoara”, fiind în stare de ebrietate, încalcând grosolan ordinea publică, fără nici un motiv anume, intenționat i-au aplicat lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului cet. Arapan Al., cauzându-i vătămări corporale ușoare, ceea ce nu s-a confirmat din probele cercetate în cadrul ședinței de judecată, ultimii fiind achitați.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare în termenul și modul prevăzut de art. 401- 402 CPP, a fost atacată cu apel de către acuzatorul de stat, O. Scutelnic, solicitînd casarea sentinței Judecătoreiei Hîncești din 11.10.2012, cu pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) CP, cu stabilirea pedepsei în privința lui:

- Colța I.I., Colța I. Gh. și Secrieru Iu., sub formă de amendă în mărime de 500 u.c.

- Secrieru I., sub formă de amendă în mărime de 400 u.c.

În argumentarea apelului declarat, procurorul a menționat că instanța de judecată la adoptarea sentinței nu a ținut seama de prevederile art. 24 alin. (3) CPP, potrivit căruia părțile participante la judecarea cauzei au drepturi egale, fiind investite de legea procesuală penală cu posibilități egale pentru susținerea pozițiilor lor. Instanța de judecată pune la baza sentinței numai acele probe la cercetarea cărora părțile au avut acces în egală măsură.

Astfel, în viziunea apelantului îngrădirea dreptului acuzării la administrarea probei privind audierea părții vătămate Arapan Al., demonstrează că poziția instanței de judecată este una subiectivă, nefiind posibil a examina circumstanțele cauzei complet și obiectiv.

La fel, acuzatorul a invocat că, pe parcursul cercetării judecătorești au fost prezentate probe suficiente, care au demonstrat vinovăția inculpaților Secrieru I.,

Secieru Iu., Colța I.I. și Colța I. Gh., de săvârșirea infracțiunii imputate prin rechizitoriu, iar reieșind din faptul că părții vătămate Arapan Al., i s-a cauzat, prin infracțiune, un prejudiciu material și moral, aceasta nu a beneficiat de un proces echitabil, fiind îngădit accesul liber la justiție a persoanei într-un drept al său.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 15 mai 2013, apelul declarat de procuror, a fost admis, cu casarea sentinței Judecătorei Hîncești din 11 octombrie 2012 și pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpații Secieru I., Secieru Iu., Colța I.I. și Colța I.Gh., au fost recunoscuți vinovați în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) CP, stabilindu-le pedeapsa sub formă de amendă:

- pentru Secieru I., 600 u.c. ceea ce constituie 12 000 (doisprezece mii) lei;
- pentru Colța I.I., Colța I.Gh. și Secieru Iu., câte 500 u.c. ce constituie 10 000 (zece mii) lei.

5. În argumentarea deciziei adoptate, instanța de apel a conchis că prima instanță pripit și nemotivat a concluzionat despre nevinovăția inculpaților Colța I.I., Colța I.Gh. și Secieru Iu., în săvârșirea infracțiunii imputate, întrucît analizînd și verificînd probelor pe cauză prin prisma art. 101 CPP, din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității veridicității și în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, se demonstrează cu certitudine culpa tuturor inculpaților în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) CP, iar argumentele inculpaților, precum că ei nu au fost implicați în acel conflict sunt pur declarative și Colegiul penal le-a apreciat critic, ca o dorința a acestora de a evita răspunderea penală.

La fel, Colegiul a menționat că instanța de judecată la aprecierea circumstanțelor cauzei a reținut că, potrivit declarațiilor martorului Dimineț T. aceasta în seara respectivă l-a văzut afară, în preajma barului, pe inculpatul Colța I., iar potrivit declarațiilor martorului Moroi Iu. acesta l-a văzut pe Secieru Iu. cu care a și discutat, iar martorul Crețu C. a declarat că inculpații erau în bar și unii îl loveau pe partea vătămată, fără a le specifica numele, ulterior, procurorul a refuzat la audierea acestui martor, deoarece a întreprins toate măsurile de asigurare a prezenței lui în ședința de judecată, constatîndu-se că nu este pe teritoriul satului și nimeni nu cunoaște locul aflării ei. Instanța de apel a menționat că acest fapt nu diminuează valoarea probantă a declarațiilor martorului Crețu C., din motiv că confruntarea dintre ultima cu inculpații a avut loc cu respectarea legii procesuale, iar faptul, că nici un proces-verbal de confruntare nu a fost semnat de părți la rubrica privind aplicarea drepturilor și răspunderea pe care o poartă potrivit art. 312 - 313 CP, nu diminuează valoarea probantă a acestor procese de confruntare,

întrucât fiecare proces a fost dat citirii în glas, iar actul în întregime a fost confirmat prin aplicarea semnăturilor participanților, ultimii neavând careva obiecții asupra lor.

În aceeași ordine de idei, contrar afirmațiilor apărării, Colegiul a considerat că declarațiile părții vătămate Arapan Al. și a martorului Crețu C. pot fi citite și pot sta la baza sentinței de condamnare, deoarece conform art. 371 alin. (1) pct. 2) CPP, *citirea în ședința de judecată a declarațiilor martorului depuse în cursul urmăririi penale, precum și reproducerea înregistrărilor audio și video ale acestora, pot avea loc, la cererea părților, în cazurile când martorul lipsește în ședință și absența lui este justificată fie prin imposibilitatea absolută de a se prezenta în instanță, fie prin motive de imposibilitate de a asigura securitatea lui, cu condiția că audierea martorului a fost efectuată cu confruntarea dintre acest martor și bănuț, învinuit sau martorul a fost audiat în conformitate cu art.109 și 110.*

Referitor la aplicarea pedepsei în privința inculpaților în baza art. 287 alin. (2) lit. b) CP, Colegiul penal a menționat că se acordă deplină eficiență prevederilor art. 6,7,61,75 CP, ținând cont de gravitatea infracțiunii comise, de circumstanțele cauzei, cât și de personalitatea inculpaților, la fel, și că infracțiunea comisă face parte din categoria celor mai puțin grave, circumstanțe atenuante sau agravante pe cauză nu au fost reținute, inculpații la locul de trai se caracterizează pozitiv, nu au antecedente penale, astfel încât, având posibilitatea alegerii pedepsei alternative celei cu închisoarea, Colegiul a considerat necesară stabilirea pedepsei cu aplicarea amenzii.

6. Decizia instanței de apel, inculpatul Secrieru I. a atacat-o cu recurs ordinar, prin care solicită casarea deciziei nominalizate, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei hotărâri prin care să fie dispusă aplicarea unei pedepse echitabile în privința sa pentru infracțiunea în baza art. 287 alin. (2) lit. b) CP.

Recurentul invocă că, examinarea cauzei în instanța de apel a avut loc în lipsa părții vătămate Arapan Al., din motivul aflării lui peste hotarele țării, or această soluție evident că nu corespunde respectării principiului egalității armelor în sensul art. 6 din Convenția Europeană pentru apărarea Dreptului Omului și Libertăților Fundamentale.

De asemenea, s-a menționat că instanța de apel, potrivit prevederilor art. 75 CP, la individualizarea pedepsei în privința sa, nu a ținut cont de motivul săvârșirii infracțiunii, de recunoașterea integrală a vinovăției de către dînsul, atât la faza de urmărire penală, cât și la judecarea cauzei în instanța de fond și de influența

pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării sale, de condițiile materiale nefavorabile ale inculpatului și starea sa familială.

În continuare, s-a mai făcut referire la faptul că acuzatorul de stat, a solicitat aplicarea față de inculpat a pedepsei sub formă de amendă în mărime de 400 u.c., pe care inculpatul o consideră ca fiind o pedeapsă echitabilă pentru infracțiunea săvârșită.

Recursul declarat, în drept, se întemeiază pe dispoziția art. 427 alin. (1) pct. 6) CPP.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta urmează a fi respins ca inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat, pentru următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) CPP, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu și în baza materialelor din dosar, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) CPP, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 CPP, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, fiind în drept să judece și în baza altor temeiuri neinvocate, fără a agrava situația condamnaților. Or, art. 427 alin. (1) CPP, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Din textul recursului declarat, se constată că recurentul, în drept, își întemeiază recursul în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) CPP.

Dispoziția art. 427 alin. (1) pct. 6) CPP, la care se referă recurentul prevede expres și limitativ patru temeiuri în baza cărora pot fi supuse recursului hotărârile instanței de apel:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel;
- hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția;
- motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii sau acesta este expus neclar;
- instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția.

Sub acest aspect, Colegiul penal constată că în recursul înaintat de inculpatul Secieru I., nu se face trimitere la vreun temei concret pentru declararea recursului din cele patru prevăzute exhaustiv de pct. 6) alin. (1) art. 427 CPP, însă recurentul în argumentarea cererii își exprimă dezacordul cu sancțiunea ce i s-a aplicat prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 mai 2013, sub formă de

amendă în cuantum de 600 u.c., fără a reflecta în ce constă problema de drept de importanță generală ce persistă în cauză și care este eroarea comisă de instanța de apel care ar duce la adoptarea soluției de casare a hotărârii atacate prin prisma art. 427 alin. (1) pct. 6) CPP și ar determina instanța de recurs să redozeze pedeapsa aplicată ultimului.

Așadar, recursul declarat este motivat exclusiv privitor la chestiunea de aplicarea a pedepsei, menționându-se, de asemenea, că instanța de apel, nu a respectat principiul egalității armelor în sensul art. 6 CEDO, examinând cauza în lipsa părții vătămate Arapan Al., care se află peste hotarele țării.

Prin urmare, cu referire la pretinsa încălcare admisă de instanța de apel prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 6) CPP, Colegiul penal menționează că, așa cum rezultă din textul deciziei atacate, instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) CPP, astfel, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, la caz, la adoptarea soluției expuse în pct. 4 din prezenta decizie.

Mai mult, din materialele dosarului rezultă, că instanța de apel, în speță, în conformitate cu prevederile art. 101 CPP, a examinat complet și obiectiv probele administrate la dosar, verificându-le sub aspectul pertinentei și concludenței, atât cele ale apărării, cât și cele ale acuzării, fapt ce face, ca concluzia despre vinovăția inculpatului Secrieru I., de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) CP, să fie una legală și întemeiată, iar pedeapsa aplicată - în limita sancțiunii prevăzute de articolul respectiv.

La fel, se reține că, în conformitate cu prevederile art. 414 CPP, instanța de apel, judecând apelul, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță și conform materialelor din dosar, ajungând la concluzia că sentința atacată este ilegală și neîntemeiată, în ceea ce privește dispunerea achitării în baza art. 287 alin. (2) lit. b) CP, a inculpaților Colța I.I., Colța I. Gh. și Secrieru Iu. și în ceea ce privește individualizarea pedepsei în privința lui Secrieru I., ajungându-se la concluzia despre necesitatea aplicării unei pedepse sub formă de amendă în cuantum de:

- pentru Secrieru I., 600 u.c. ceea ce constituie 12 000 (doisprezece mii) lei;
- pentru Colța I.I., Colța I. Gh. și Secrieru Iu., câte 500 u.c. ce constituie 10 000 (zece mii) lei,

argumentându-și poziția cu faptul că, infracțiunea comisă face parte din categoria celor mai puțin grave, circumstanțe atenuante sau agravante pe cauză nu au fost reținute, inculpații la locul de trai se caracterizează pozitiv, nu au antecedente penale, astfel încât, având posibilitatea alegerii pedepsei alternative

celeia cu închisoarea, instanța de apel a considerat necesară stabilirea pedepsei cu aplicarea amenzii, în cuantumul prevăzut în dispozitivul deciziei și în limita prevăzută de sancțiunea art. 287 alin. (2) CP.

Astfel, Colegiul penal susține concluziile statuate de instanța de apel, menționând că infracțiunea de săvârșirea căreia Secrieru I. a fost recunoscut vinovat și condamnat - art. 287 alin. (2) CP, prevede pedeapsa cu aplicarea amenzii de la 400 la 1000 u.c. sau cu închisoarea pînă la 5 ani, iar potrivit art. 16 CP, infracțiunea respectivă face parte din categoria celor mai puțin grave și potrivit deciziei recurate, instanța a aplicat o pedeapsă în limitele sancțiunii normei penale respective.

În același context, instanța de recurs ține să menționeze că, pentru ca pedeapsa să-și realizeze funcțiile și scopul, definite de legiuitor în art. 61 CP, trebuie să corespundă sub aspectul duratei și naturii sale gravității faptei comise, potențialului de pericol social pe care în mod real îl prezintă persoana infractorului, dar și aptitudinii acestuia de a se îndrepta sub influența sancțiunii aplicate.

Amenda, potrivit art. 64 alin. (1) CP, este o sancțiune pecuniară ce se aplică de instanța de judecată în cazurile și în limitele prevăzute de codul penal, iar pedeapsa se consideră echitabilă cînd aceasta impune inculpatului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei lezate prin infracțiunea săvârșită.

Pedeapsa penală, potrivit art. 61 CP, este o măsură de constrîngere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, care are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atît din partea acestuia, cît și a altor persoane. Or, ca măsură de constrîngere, pedeapsa pe lângă scopul său represiv are și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului.

Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

La caz, se reține că inculpatul Secrieru I., a recunoscut vina sa în săvârșirea infracțiunii imputate și a făcut declarații pe tot parcursul examinării cauzei, că nu regretă de cele comise.

În concluzie, Colegiul penal constată că, instanța de apel, conducîndu-se de criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute de art. 75 CP, ia stabilit inculpatului Secrieru I. o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în art. 287 alin. (2) CP, iar la stabilirea cuantumului pedepsei instanța a ținut seama de motivul și

gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, aplicându-i o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 600 u.c., pedeapsă pe care instanța de recurs o consideră legală, întemeiată și echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei.

Așadar, Colegiul penal apreciază că modalitatea de executare aleasă și quantumul pedepsei aplicată pentru infracțiunea imputată inculpatului Secrieru I., este în acord cu principiul proporționalității, având în vedere fapta comisă și urmările produse, iar criticile formulate de recurent privind aplicarea unei pedepse echitabile în privința sa sunt vădit neîntemeiate, întrucât circumstanțele reale ale săvârșirii faptei infracționale și cele personale ale inculpatului nu sunt de natură să atragă după sine adoptarea unei soluții de redozare a pedepsei aplicate, mai mult, neexistând nici motive care, examinate din oficiu, ar determina instanța de recurs să-i aplice inculpatului o amendă mai mică decât cea stabilită prin hotărârea atacată.

Or, în fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată.

În continuare, referitor la chestiunea invocată de recurent privind examinarea cauzei în instanța de apel în lipsa părții vătămate Arapan Al., din motivul aflării lui peste hotarele țării, ceea ce este în contradicție cu principiul egalității armelor în sensul art. 6 din Convenția Europeană pentru apărarea Dreptului Omului și Libertăților Fundamentale, Colegiul penal menționează următoarele.

Principiul egalității armelor, în jurisprudența europeană, semnifică tratarea egală a părților pe toată durata desfășurării procedurii în fața unui tribunal, fără ca una dintre ele să fie avantajată în raport cu cealaltă parte în proces. Acest principiu decurge în mod direct din faptul că orice persoană are dreptul la soluționarea cauzei sale în mod echitabil.

Din actele dosarului se reține că, cauza penală în privința lui Secrieru I., Secrieru Iu., Colța I.I. și Colța I.Gh., a fost pornită în baza plîngerii părții vătămate Arapan Al., care a invocat în cererea sa adresată procurorului r-lui Hîncești, Burlacu A., că a fost maltratat de către inculpații nominalizați.

Învinuitul Secrieru I., a refuzat să se prezinte la data de 24 februarie 2011, pentru a participa la confruntarea cu partea vătămată, motivînd că toate declarațiile le va face în instanța de judecată.

Din procesul-verbal al ședinței de judecată din 13 februarie 2012, se constată că procurorul a solicitat anexarea la materialele dosarului a extrasului din baza de date ACCES, care confirmă că partea vătămată nu este în țară. (f.d. 16, vol. II)

Din declarațiile făcute de inculpatul Secrieru I. în cadrul examinării cauzei atât în instanța de fond, cât și cea de apel, se statuează că acesta vinovăția sa în baza infracțiunii imputate o recunoaște și nu regretă de cele comise, însă nu este de acord cu pedeapsa stabilită, solicitînd redozarea acesteia și aplicarea față de dînsul a amenzii în mărime de 400 u.c.

Colegiul penal, examinînd minuțios actele cauzei, constată că inculpatul pe tot parcursul judecării cauzei nu a invocat audierea suplimentară a părții vătămate Arapan Al. și nici nu a formulat careva obiecții cu privire la declarațiile date de ultimul pe faptul maltratării sale de către Secrieru I..

Iar potrivit art. 427 alin. (2) CPP, temeiurile menționate la alin. (1) al art. 427 CPP, pot fi invocate de recurenți în recurs, doar în cazul în care au fost invocate în apel sau încălcarea a avut loc în instanța de apel.

Reeșind din cele expuse, Colegiul apreciază că criticile recurentului privitor la pretinsa încălcare a principiului egalității armelor, nu sunt incidente cauzei pe rol și urmează a fi respinse ca inadmisibile.

În consecință, raportînd situația reținută în cauză, la prevederile art. 432 alin. (2) CPP, instanța de recurs concluzionează că lipsesc temeiuri de drept de casare a hotărârii recurate și, prin urmare, se impune soluția inadmisibilității recursului declarat de inculpatul Secrieru I., ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) CPP, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul Secrieru Igor Petru, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 mai 2013, în propria cauză penală, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 04 decembrie 2013.

Președinte /semnătura/ Constantin Gurschi

Judecători /semnătura/ Andrei Harghel

 /semnătura/ Constantin Alerguș

Copia corespunde originalului

Președinte

Constantin Gurschi